КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ӨЗГӨЧӨ КЫРДААЛДАР МИНИСТРЛИГИ

Жер титирөө

- Жер кыртышында же жогорку мантияда күтүүсүз жылышуудан, жарака кетип ажыроодон улам келип чыккан жана катуу термелүүлөр түрүндө кеңири аралыкка тараган жер астындагы силкинүүлөр жана жер үстүнүн термелиши
- Эгерде 5-6 баллдык жер титирөө башталса, бул коркунучтуу белги.
- 9 баллдык жер титирөөнү Рихтер шкаласы, 12 баллдыкты Меркалли MSK-64 аппараты менен ченешет.

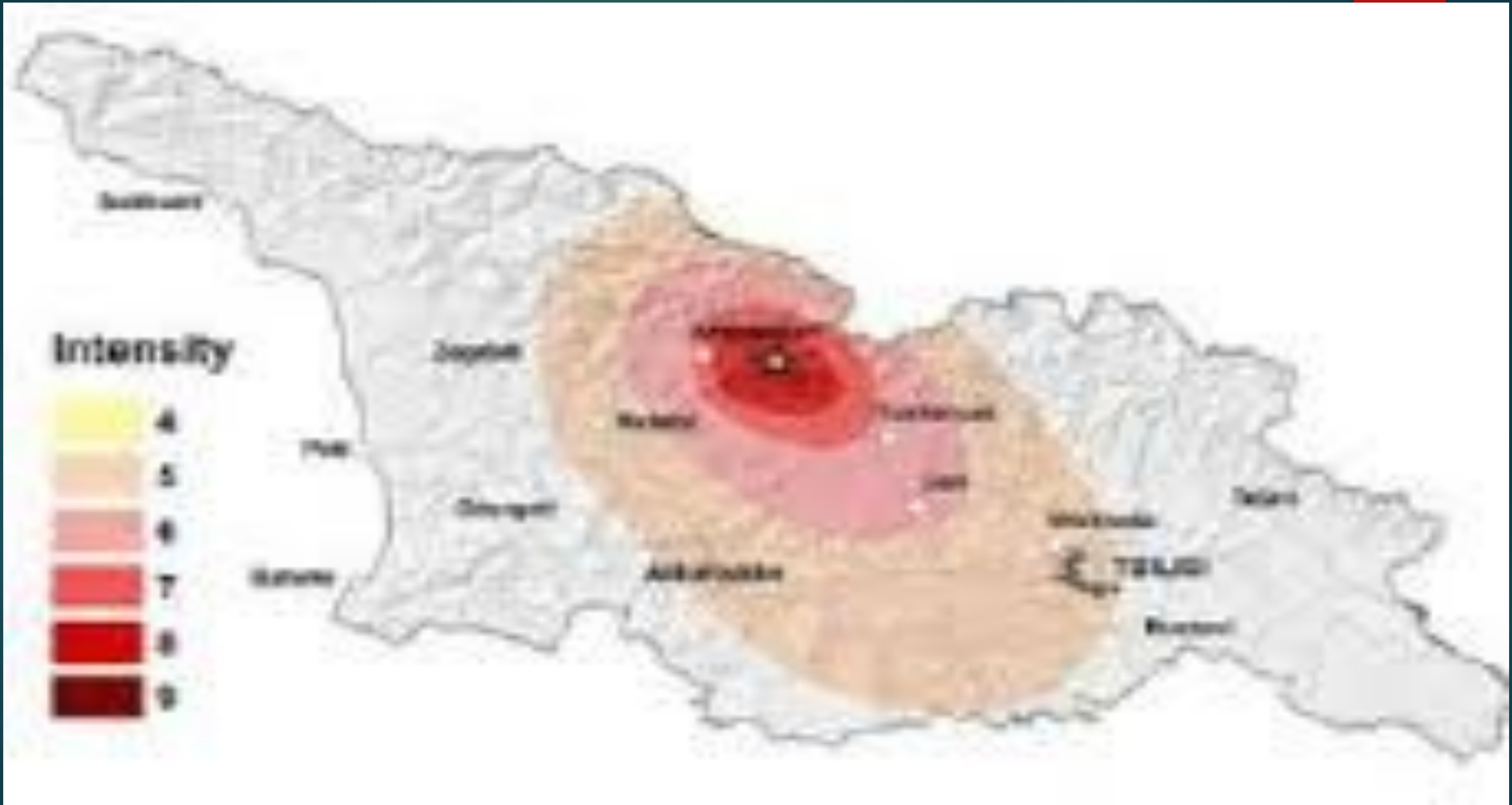
Intensity
4
5
6
7
8
9

Жер титироонун олчонушу

Жер титирөөгө кантип даярдануу керек

- - үйдө, транспортто, көчөдө же коомдук жайларда болгон кезде кыймыл-аракеттин планын алдын-ала ойлонуп чыгуу;
- - үй-бүлө мүчөлөрүн жана коңшуларды биринчи медициналык жардам көрсөтүүгө үйрөтүү, зарыл керек болгон учурда газды, сууну, электрди өчүрүүнү баардыгы билиши керек;
- - документтерди, акчаны жана зарыл керектүү буюмдарды ыңгайлуу жерлерге кармоо;
- - үйдө ичүүчү суунун запасы, бир нече күнгө эсептелген тамак-аштын болушу;
- - уулуу химикаттарды жок кылуу, тез от алып кетүүчү суюктуктарды ишенимдүү жерлерде жакшылап бекитүү

Биринчи силкинүүнүн маалыматын алар менен коопсуз жактарга кетип калышыныз

Эгерде экинчи жана андан жогорку кабаттарда болуп калсаныз ал жайдан чыгып кетпеңиз, силкинүүлөрдүн бүтүшүн күтүп туруу үчүн өзгөчө коопсуз орунду аныктап алыныз

Жер титирөөлөрдүн убагында , кырсыктардын башка себептери болуп төмөнкүлөр эсептелет:

- - имараттардын айрым бөлүктөрүнүн урап кулашы;
- - айнектин сыныктарынын кулашы;
- - үзүлгөн электр зымдары;
- - газ жана суу түтүктөрүнүн жарылышы;
- - үй ичиндеги оор буюмдардын кулашы;
- - өрттүн пайда болушу;
- - коркуп дүрбөлөңдөн адам кыймыл аракетинин контролдон чыгып кетиши.

Жер титироодон кийинки абал

Акыркы он жылда Кыргызстанда болгон эң катуу жер титирөөлөр

Кыргызстанда эң чоң жоготууга жана кыйроого алып келген акыркы жер титирөө 2008-жылдын октябрында Ош облусунун Алай районуна караштуу Нура айылында болуп, 75 адамдын өмүрүн алып кеткен эле

26-декабрь, 2006-жыл, Нарын облусунун Кочкор району

- Ал күнү түңкү саат 02.00дө болгон жер титирөөнүн күчү Рихтердин мамычасы менен магнитудасы 6,6га жеткен. Бишкекте жер кыртышынын силкиниши 4,5 балл чегинде сезилген. Анда он турак үй толук кыйрап калган эле. Жер толкуну Балыкчы шаарына да жетип, ал жакта 12 турак үй жарым-жартылай талкаланган.

20-июль, 2011-жыл, Баткен облусунун Кадамжай районуна караштуу Кан айылы

Ураган жана жарылган дубалдар. MSK-64 мамычасы боюнча күчү 8 жана 12 баллга жеткен эки жер силкинүү ал түнү төрт өлкөнүн элин уктаткан эмес. Жер титирөө Баткен облусунун түштүк тарабында катталып, анын очогу Кан айылынын түштүк-чыгыш тарабында Өзбекстандын чек арасына жакын жайгашкан эле. Силкинүү Тажикстанда жана Казакстандын түштүк облустарында да сезилген. Эң чоң зыянга Өзбекстан учурап, жергиликтүү ӨКМдин маалыматы боюнча, 13 адам каза таап, 86 кишиге алгачкы медициналык жардам көрсөтүлүп, 35 адам ооруканага жеткирилген. КРде болсо Кадамжай району боюнча 83 имарат жабыркаган.

28-январь, 2013-жыл, Ысык-Көл облусунун Түп району

- Ысык-Көл жээгиндеги бир нече райондо жер силкинип, күчү MSK-64 мамычасы боюнча 6,5 баллга жеткен. Борбору Казакстанда, Чолпон-Ата шаарынан 100 чакырым аралыкта жайгашкан. Түп районунда 103 турак үй жабыр тартып, кырсыктын кесепеттерин жоюуга 303 миллион сом бөлүнгөн.

Тузгон: Амиракулов Айбала
Абабакир уулу Артур

- Конул бурганыздар учун чон рахмат.